

ARKIVKAFÉER

Arkivcentrum Norrbotten, Höstvägen 7, Luleå

Samma byggnad som Björkskatans hälsocentral, ingång huvudentré

Kiruna kyrka förr och nu

10 september, 14.00–15.00

I augusti 2025 flyttades Kiruna kyrka under spektakulära former. På Arkivcentrum berättar historikern Curt Persson om både historien bakom kyrkan och om flytten.

Marinspionen Hilding Andersson

24 september, 14.00–15.00

Under flera år försåg Hilding Andersson den sovjetiska underrättelsetjänsten GRU med hemlig information om det svenska marina försvaret och dömdes 1951 till livstids straffarbete. Med erfarenhet från SÄPO och kontraspionaget presenterar Göran Janrell, som skrivit en bok om fallet, tidigare hemligstämplade dokument och ger en unik inblick i både spionaffären och människan bakom den. Vem var Hilding Andersson, vad drev honom, och hur kunde han undgå att bli upptäckt?

Lappgetter

8 oktober, 14.00–15.00

Det finns många olika raser av getter, och en av dem är den hotade lantrasen lappget. Rasen utvecklades under 1800-talet, genom att renskötande samer valde getter som lämpade sig bra för renbetesmarker och gav mycket mjölk. Sara Strömgren från Laisvallby berättar om geten och dess historia.

Sanningskommissionen för det samiska folket

22 oktober, 14.00–15.00

Den 30 september lämnar Sanningskommissionen för det samiska folket över sitt slutbetänkande och berättelsebok som bygger på cirka 300 vittnesmål från samer i hela svenska Sápmi. Malin A Junkka, sekreterare kommunikation, och ledamot Anna-Lill Drugge, som var med i kommissionen, berättar mer om resultaten och förväntningar på vad arbetet ska leda till.

Trädgårdshistoria i norr

5 november, 14.00–15.00

I norra Norrland fick trädgårdsodlingen sitt stora genombrott först en bit in på 1900-talet. Byggnadsantikvarie Pernilla Lindström, Skellefteå museum, berättar mer om hur statlig propaganda, prästerskapet och hushållningssällskapet lyckades sprida odlingsivern till norr, hur trädgårdarna såg ut och vad man odlade i dem.

Landsfiskal Per Franzén och kriget

19 november, 14.00–15.00

Lars Gyllenhaal föreläser om Lapplandskriget ur ett annorlunda perspektiv. När kriget som drabbade Norrbotten 1944 skildras står ofta soldaternas och flyktingarnas upplevelser i centrum. I detta föredrag riktas istället fokus mot Haparandas landsfiskal Per Franzén och hans dramatiska anteckningar om bombflyg över Norrbotten. Föredraget lyfter också fram krigssjukvården i länet för tyska och finska sårade, illustrerat med mindre kända fotografier från tiden.

PROGRAM Höst 2026

Utförligt program publiceras löpande
på Facebook och museets hemsida

www.norrbottensmuseum.se

Reservation för ändringar och tillägg

Alla evenemang
är kostnadsfria!

Drop in gäller om
inte platsbokning
anges

Arkivkaféer, fortsättning:

Historiska resenärer

3 december, 14.00–15.00

Hur skildrades det nordliga landskapet i 1800-talets rese-skildringar? Norrbottens museums museichef Lennart Pettersson berättar om Sir Arthur de Capell Brookes resa från Alten till Torneå vintern 1820 och hur snö, is och kyla beskrevs i text och bild. Genom att jämföra rese-skildringen med dess illustrationer får vi en uppfattning om hur människor utanför Norden såg på landskapet, naturen och livet i norr.

MUSEIONSDAGAR PÅ EBENESER

Skomakargatan 23, Luleå centrum

Sveriges näst sista häxa

16 september, 19.00–20.00

Ingeborg Pedersdotter blev i slutet på 1600-talet beskyldd för att genom häxmagi orsakat prästfrun i Arvidsjaurs död. Morgan Stenberg, pedagog och guide vid Piteå museum, berättar mer om Sveriges näst sista häxa.

Undersökningarna vid Silbojokk

14 oktober, 19.00–20.00

Under tjugo år har Norrbottens museum gjort flera undersökningar för att rädda de fynd vid den gamla kyrkplatsen vid Silbojokk som riskerar att erodera. I ett samtal med Norrbottens museums programproducent Viktor Lundmark sammanfattar arkeologen Åsa Lindgren resultaten från åren som gått och vad som återstår att göra.

Mödrahemmet i Karlsvik

11 november, 19.00–20.00

Mellan 1933 och 1962 gömdes ogifta mödrar undan i den gamla disponentvillan i Karlsvik utanför Luleå. Där födde de sina barn i tysthet. Vilka var mödrarna? Vilka var barnen? I vintras berättade författaren och journalisten Ylva Mårtens om mödrahemmet på ett fullsatt Arkivcentrum Norrbotten. Nu får alla som missade det en ny chans på Ebeneser.

Releasefest för Norrbottens museums årsbok

9 december

Tema ”Musik”. På scenen bland annat liveframträdanden och panelsamtal.

Mer info kommer!

KURSER

Arkivcentrum Norrbotten, Höstvägen 7, Luleå

Samma byggnad som Björkskatans hälsocentral, ingång huvudentré

Forska om fastigheter

26 november, 13.00–15.00, digitalt

Kursen lär dig att följa gårdar och fastigheter genom historien med hjälp av källor som lagfarter och domböcker. Mona Bergman, Riksarkivet i Härnösand, leder kursen via länk. Paus för kaffe är inräknad i tiden.

Du kan delta i kursen genom att:

- Delta i grupp på Arkivcentrum (platsbokning krävs)
- Delta själv på annan plats (anmälan med e-postadress som Teamslänk ska skickas till)

Info och anmälan publiceras på
www.norrbottensmuseum.se

ÖVRIGA PROGRAM

Graffiti-visning i kulvert

5 september, 13.00 och 14.00,

Timmermansg. 26, Luleå

BOKNING KRÄVS

Under Kulturnatten har allmänheten möjlighet att vandra runt bland graffiti-målningarna i kulverten in till Shopping Galleria. Personal från Norrbottens museum finns på plats med information och för att svara på frågor.

OBS - Bokning krävs. Boka på: norrbottensmuseum.se

En Grand Tour på villovägar

1 oktober, 18.30–19.30, Piteå museum

Sommaren 1799 gav sig universitetsläraren Edward Daniel Clarke och studenten John Marten Cripps ut på en resa från Cambridge mot Aten. Men Napoleonkrigen gjorde att färden tog en oväntad väg genom Skandinavien, ända upp till Karesuando. Föreläsare: Robert Pohjanen, antikvarie, Norrbottens museum.

Undersökningarna vid Silbojokk

3 oktober, 13.00–14.00, Silvermuseet Arjeplog

Under tjugo år har Norrbottens museum gjort flera undersökningar för att rädda de fynd vid den gamla kyrkplatsen vid Silbojokk som riskerar att erodera. I ett samtal med Norrbottens museums programproducent Viktor Lundmark sammanfattar arkeologen Åsa Lindgren resultaten från åren som gått och vad som återstår att göra.

Alla evenemang
är kostnadsfria!

Drop in gäller om
inte platsbokning
anges

ARKIVENS DAG

14 november, 11.00–15.00

Arkivcentrum Norrbotten

Tema: Människan och tekniken

- Flygvapnet 100 år. Flygmuseet F21 ordförande Anders Jonsson håller föredrag om flyget i Norrbotten.
- Hur AI används i arkivsammanhang. Riksarkivet.
- Aktiviteter för barn.

Mer info kommer i separat annonsering,
samt på hemsidan och Facebook.